

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5Tos/104/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123010374
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bc. Viktor Marko, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6123010374.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD. a sudcov JUDr. Štefana Nováka, LL.M. a JUDr. Štefana Juhása, v trestnej veci odsúdeného F. B., o návrhu na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, prejednal na neverejnom zasadnutí konanom dňa 03. októbra 2023 v Banskej Bystrici sťažnosť odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5PP/25/2023 zo dňa 27. júna 2023, a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného F. B. zamietla.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením sp. zn. 5PP/25/2023 zo dňa 27. 06. 2023 samosudca Okresného súdu Banská Bystrica podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona zamietol návrh odsúdeného F. B. na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Brezno sp. zn. 3T/47/2019 zo dňa 17. 05. 2019 vo výmere 18 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí sťažnosť, ktorú dodatočne odôvodnil podaním doručeným okresnému súdu dňa 07. 08. 2023 a prostredníctvom ustanoveného obhajcu v podaní doručenom okresnému súdu dňa 21. 08. 2023, pričom dňa 25. 09. 2023 bolo doručené krajskému súdu doplnenie dôvodov sťažnosti. V dôvodoch sťažnosti v podstate uviedol, že vzhľadom na jeho vek a funkčnosť rodiny je presvedčený, že jeho resocializácia vo výkone trestu splnila svoj cieľ prevýchovy a má snahu zapojiť sa do normálneho života. Žiadosť o podmienené prepustenie z výkonu trestu nepodal ihneď po vykonaní potrebnej časti z výmery trestu, ale až v čase, keď mal za to, že už trest splnil svoj účel. Poukázal na správu Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová, z ktorej podľa jeho názoru vyplýva, že je jeho aktuálny výkon trestu v zásade bezproblémový, čo preukazuje jeho pokrok v nastavení jeho osobnosti a dokonané naplnenie účelu trestu, ktorý mu bol uložený. Ďalej uviedol, že po prepustení na slobodu by si chcel vyriešiť svoj nepriaznivý zdravotný stav a následne po operácii a liečbe by sa chcel okamžite zaradiť do pracovného života, pričom má predbežne vyjadrené stanovisko spoločnosti E. s.r.o., že mu po prepustení umožnia vykonávať pre túto spoločnosť prácu. Vyhlásil, že súhlasí s určením dlhšej skúšobnej doby, rovnako tak aj s probačným dohľadom a s ustanovením primeraných povinností a obmedzení podľa uváženia súdu. Tiež uviedol, že jeho vzťah s matkou nie je zlý a z jej pohľadu nie je nijak rizikový. Okresný súd má nedostatočne a zle zistené skutočnosti, pretože počas výkonu trestu s matkou riadne telefonicky komunikuje a ich komunikácia nenasvedčuje žiadnej deformite ich rodinných a sociálnych väzieb. Po prepustení nechce bývať v spoločnej domácnosti s matkou, pričom rešpektuje, že chce bývať sama, pokiaľ nebude potrebovať pomoc v zmysle starostlivosti o ňu. Na základe uvedeného navrhol krajskému súdu, aby napadnuté uznesenie zrušil a uložil okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol. Na záver uviedol, že súd rozhodoval o jeho žiadosti nesprávne, pretože sa vôbec nezaoberal povahou spáchaného trestného činu. K sťažnosti taktiež priložil aj potvrdenie spoločnosti Q. s.r.o., že mu poskytne pracovné miesto a súčasne na neurčitý čas aj ubytovanie.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku, pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Po postupe v zmysle uvedeného ustanovenia krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nebola dôvodne podaná, pretože u neho neboli splnené zákonné podmienky vyžadované ustanovením § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona pre jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Okresný súd pri dôslednom dodržaní procesného postupu a rešpektovaní práva odsúdeného na obhajobu rozhodol na verejnom zasadnutí v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania. V tomto smere dôkazy správne vyhodnotil, a to jednotlivo, ako aj v ich súhrne a odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá všetkým úvahám obsiahnutým v ustanovení § 176 ods. 2 Trestného poriadku. Stručne vyložil, ktoré skutočnosti mal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia je zároveň zistiteľné, akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona.

Krajský súd preto v podrobnostiach poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia okresným súdom, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožnil. Sťažnostný súd považoval za potrebné doplniť, že na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je nevyhnutné splnenie ako formálnych, tak aj materiálnych podmienok vyžadovaných Trestným zákonom.

Formálnymi podmienkami možno rozumieť vykonanie pomernej časti uloženého trestu odňatia slobody, požadovanej zákonom (§ 66 ods. 1 písm. a), b), c) Trestného zákona), t. j. vykonaním jednej polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody v prípade, ak bol odsúdený uznaný za vinného zo spáchania prečinu (§ 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona). Odsúdený podal návrh na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody dňa 04. 05. 2023, a síce po vykonaní viac než polovice trestu odňatia slobody uloženého mu vo výmere 18 mesiacov trestným rozkazom Okresného súdu Brezno sp. zn. 3T/47/2019 zo dňa 17. 05. 2019. Vzhľadom na uvedené, aj sťažnostný súd považoval formálne zákonné podmienky pre podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody za splnené.

Pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení, vychádzajúc z ustanovenia § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného zákona, musí súd z hľadiska splnenia materiálnych zákonných podmienok zhodnotiť konanie odsúdeného pred spáchaním trestného činu, jeho správanie vo výkone trestu odňatia slobody a zároveň reálne zhodnotiť predpoklad, či v budúcnosti povedie riadny život, pričom sa prihliada aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Krajský súd v prvom rade konštatuje, že odsúdený nemá automaticky na podmiennečné prepustenie nárok. Trestný zákon ponecháva súdu plne na úvahu, či pri zohľadnení a zhodnotení všetkých skutočností návrhu vyhovie, alebo nie. Samozrejme podmienkou je, aby svoje rozhodnutie racionálne a zrozumiteľne zdôvodnil. Zmyslom podmiennečného prepustenia totiž nie je, aby za dobré správanie, resp. za dobrú prácu vo výkone trestu odňatia slobody bol odsúdený automaticky prepustený po vykonaní stanovenej doby trestu, bez zreteľa na účel trestu. Podmiennečné prepustenie je na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom k účelu trestu a k ďalším okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený aj na slobode povedie riadny život a že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Možno teda uzavrieť, že sa jedná o inštitút mimoriadny, bez stanovenia povinnosti súdu odsúdenému vyhovieť.

Pokiaľ ide o splnenie prvej materiálnej podmienky, ktorou je plnenie povinností odsúdeného v rámci aktuálne vykonávaného trestu odňatia slobody, možno konštatovať, že odsúdený túto podmienku splnil len čiastočne. Relevantným pre posúdenie správania sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody je obsah hodnotenia vypracovaného Ústavom na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová, zo záverov ktorého v podstate vyplýva, že resocializačná prognóza odsúdeného sa javí ako menej priaznivá a riziko recidívy trestnej činnosti je stredné, odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie, preto sa odporúča podmiennečne prepustiť.

Z hľadiska prijatia záveru, že od odsúdeného je možné očakávať vedenie riadneho života (druhá materiálna podmienka), je potrebné zohľadniť okolnosti predchádzajúceho života odsúdeného, vrátane jeho skorších odsúdení (R 5/2017). Okresný súd správne prihliadol na resocializačnú prognózu odsúdeného, ktorá je podľa hodnotenia ústavu menej priaznivá s poukazom na stredné riziko recidívy trestnej činnosti. Hodnotiac osobu odsúdeného, okresný súd takisto správne prihliadol na kriminálnu minulosť odsúdeného, z ktorej je zrejmé, že odsúdený má doposiaľ 12 záznamov v registri trestov predovšetkým za majetkovú trestnú činnosť, čo svedčí o jeho laxnom postoji k dodržiavaniu právnych noriem. V minulosti bol už aj 1 krát podmiennečne prepustený, pričom sa v skúšobnej dobe neosvedčil a bol mu nariadený výkon zvyšku trestu odňatia slobody. Z Centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov vyplýva, že má 7 záznamov o spáchaných priestupkoch. Je evidentné, že ani viacnásobné odsúdenia a uložené tresty vrátane dobrodenia súdu v podobe podmiennečného prepustenia neboli pre odsúdeného dostatočným poučením a nemali naňho dostatočný výchovný a nápravný vplyv.

Možno preto bez najmenších pochybností konštatovať, že predošlé odsúdenia a vykonané tresty u neho nevedli k náprave, neboli pre neho dostatočným ponaučením, keďže do rozporu so zákonom sa dostával opakovane v priebehu života. Odsúdený vlastným pričinením nevyužil skoršiu možnosť riadne sa začleniť do spoločnosti a preukázať, že sa napravil. Zohľadňujúc menej priaznivú resocializačnú prognózu odsúdeného a stredné riziko recidívy trestnej činnosti krajský súd konštatuje, že práve predčasným ukončením výchovného pôsobenia uloženého trestu a participácie na programe zaobchádzania v podobe podmiennečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebolo možné dosiahnuť jeden z účelov trestu, a síce vytvoriť podmienky a pripraviť odsúdeného na riadne vedenie života po výkone trestu a odradiť ho od recidívy trestnej činnosti.

Aj podľa zistení krajského súdu je preto u odsúdeného ďalší výkon trestu odňatia slobody potrebný, a to predovšetkým z dôvodu, aby bol naplnený reálny predpoklad, že v budúcnosti povedie riadny život.

V prípade prognózy budúceho správania sa odsúdeného je potrebné prihliadať aj na prostredie, v ktorom sa odsúdený ocitne po podmiennečnom prepustení. Z hodnotenia odsúdeného ústavom sú evidentné dobré rodinné vzťahy medzi odsúdeným a jeho rodinou, predovšetkým s dcérou a matkou, s ktorými je v kontakte aj počas výkonu trestu odňatia slobody. Krajský súd však musí konštatovať, že ani dobré rodinné vzťahy samy osebe nedávajú záruku za ďalšie správanie sa odsúdeného, jeho nápravu a vedenie riadneho života. Je potrebné zdôrazniť, že vzájomné sociálne väzby medzi odsúdeným a jeho rodinou ho doposiaľ žiadnym spôsobom neodradili od opakovaného páchania trestnej činnosti. Podľa názoru krajského súdu preto ani dobré rodinné vzťahy nedávajú záruku za vzorné a spoločensky konformné správanie sa odsúdeného v prípade jeho podmiennečného prepustenia z výkonu trestu na slobodu.

V závere krajský súd uvádza, že okresný súd v prejednávanej veci správne prihliadol na prognózu budúceho správania sa odsúdeného, ako aj na zaradenie odsúdeného do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, ktoré svedčí o tom, že v prípade odsúdeného sa vyžaduje prísnejšia forma spôsobu výkonu trestu.

K sťažnostným námietkam odsúdeného považoval krajský súd za potrebné dodať, že tieto sú právne irelevantné a nie sú spôsobilé privediť pre odsúdeného priaznivejšie rozhodnutie, a síce podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Okresný súd správne skúmal splnenie troch podmienok pre rozhodnutie o návrhu odsúdeného (jedna formálna podmienka a dve materiálne podmienky), pričom pre rozhodnutie o podmiennečnom prepustení odsúdeného na slobodu je potrebné, ako už bolo vyššie uvedené, aby boli kumulatívne splnené všetky tri podmienky a nepostačuje preto, ak je z pohľadu odsúdeného splnená len niektorá z nich.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

S poukazom na uvedené skutočnosti senát Krajského súdu v Banskej Bystrici sťažnosť odsúdeného F. B. v súlade s citovaním ustanovením ako nedôvodnú zamietol.

Uznesenie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 180 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.